

Fremsat den 28. februar 2018 af transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen)

Forslag

til

Lov om ændring af byggeloven

(Henlæggelse af afgørelseskompetencer vedrørende brandmæssige forhold til § 60-selskaber, pristalsregulering af byggesagsgebyr m.v.)

§ 1

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 16 C, indsættes som nye stykker:

»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelser om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter denne lov, og der er en konkret risiko for personskade.

Stk. 7. Beføjelser og pligter kan alene henlægges, såfremt kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil. Ansvarsfordelingen mellem aftaleparterne, samt hvilke beføjelser og pligter, der henlægges, skal fremgå af vedtægterne.«

Stk. 6. bliver herefter stk. 9.

2. § 28, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, udgør maksimalt 1.038 kr.«

3. I § 28, indsættes som *stk. 6* og *stk. 7*:

»Stk. 6. Det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med den sats for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet. Transport-, bygnings- og boligministeren offentliggør årligt det regulerede beløb.

Stk. 7. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyr for kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger i henhold til denne lov.«

4. I § 30, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Transport-, bygnings- og boligministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser om straf af bøde for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af § 16 C, stk. 6, jf. nr. 1178 af 23. september 2016, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Med initiativ 106 i Aftale om en vækstpakke fra 2014 blev det besluttet at samle de daværende 87 kommunale enheder i større enheder. Den daværende regering (Socialdemokratiet og Radikale Venstre), Venstre og Dansk Folkeparti indgik en aftale om initiativet, som blandt andet blev udmøntet ved at gennemføre en strukturreform for redningsberedskaberne, som ultimo 2015 samlede de fleste af landets beredskaber i § 60-selskaber. Et § 60-selskab er et samarbejde mellem kommuner, som medfører en indskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelses beføjelser. Denne strukturelle ændring har betydet, at de beredskaber, der i dag er organiseret i § 60-selskaber, ikke længere er en integreret del af kommunen. Kommunalbestyrelsen kan derfor ikke på samme måde som tidligere, henlægge myndighedsopgaver til beredskaberne på områder, hvor der ikke er en eksplicit hjemmel i lovgivningen til det.

Med lovforslaget indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan give beredskaberne mulighed for at træffe afgørelse om visse ulovlige forhold efter byggeloven i brand-sikkerhedsmæssig henseende. Ved at kunne henlægge en del af kommunalbestyrelsens beføjelser og pligter til de kommunale beredskaber, som efterfølgende i deres virke vil kunne træffe afgørelser om disse ulovlige forhold, kan sagsbehandlingen af konkrete ulovlige brandmæssige forhold efter denne lov smidiggøres samtidig med, at denne lovs hensyn til personsikkerheden tilgodeses.

Lovforslaget præciserer derudover hjemlen til årligt at pristalsregulere gebyrsatsen for kommunernes opkrævning af et mindre, fast gebyr for byggesagsbehandling samtidig med, at det konkrete beløb, der reguleres, indskrives i byggeloven.

Endelig gives der med lovforslaget mulighed for at fastsætte bestemmelser om straf for overtrædelse af byggeveforordningen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Overførsel af myndighedskompetence til beredskabskommissioner

2.1.1 Gældende ret

Kommunalbestyrelsen er bygningsmyndighed efter byggelovens § 16 C, og det er kommunalbestyrelsen, der som bygningsmyndighed udsteder byggetilladelser og dispensationer, jf. byggelovens § 16, stk. 1, ligesom det er kommunalbestyrelsen, der påser, at bygge Lovgivingen overholdes, og som udsteder påbud eller forbud ved ulovlige forhold efter byggeloven, jf. byggelovens § 16 C, stk. 2.

Ved udstedelse af en byggetilladelse påser kommunalbestyrelsen, at de relevante krav i bygningsreglementet er overholdt, ligesom kommunalbestyrelsen ved meddelelse af dispensation fra bestemmelser i bygningsreglementet skal vurdere, om dispensationen vil være forenelig med de hensyn, der ligger til grund for de pågældende bestemmelser. Der kan ikke dispenseres fra de formelle regler som f.eks. bestemmelser om, hvornår der skal ske byggesagsbehandling. Dispensation kan efter almindelige forvaltningsretlige regler meddeles på nærmere angivne betingelser. Udnyttes en meddelt dispensation er betingelserne deri bindende. Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt byggeri, skal den som bygningsmyndighed søge det ulovlige byggeri lovliggjort, jf. byggelovens § 16 C, stk. 3.

Som led i redningsberedskabernes strukturreform blev det besluttet, at der skulle oprettes fælles kommunale enheder efter kommunestyrelseslovens § 60, jf. lovbekendtgørelse nr. 2 af 4. januar 2018. De fleste lokale beredskaber er i dag organiseret i såkaldte § 60-selskaber. Beredskaber, der er organiseret i § 60-selskaber, er ikke en direkte del af kommunen, selvom de er ejet af de tilhørende kommuner, og selvom der er indgået konkrete aftaler vedrørende beredskabets arbejdsopgaver.

Ved etablering af et sådant samarbejde, som kan være nødvendigt eller hensigtsmæssigt for at løse kommunale opgaver, fraviges kommunernes stedlige og saglige forvaltningsområde, som ellers er fastlagt i lovgivningen. Samarbejdet kan bestå i, at en eller flere kommuner overfører kompetence til en anden kommune. Hvis der imidlertid efter aftalen skal oprettes et selvstændigt styrelsesorgan, hvortil kompetence overføres, betegnes det kommunale samarbejde som et kommunalt fællesskab.

De kommunale fællesskaber er selvstændige kommunale enheder, hvis kompetence i modsætning til de almindelige kommuners er begrænset til løsning af de opgaver, som fællesskabet omfatter.

De kommunale fællesskaber har selvstændig kompetence og udøver ikke funktioner på kommunernes vegne i henhold til delegation. De opgaver, som ved aftalen om etablering af et kommunalt fællesskab er overført, skal varetages selvstændigt af fællesskabet. Hvis et kommunalt fællesskab skal optræde på en kommunes vegne, må det ske ved en overførsel af selve kompetencen i overensstemmelse med kommunestyrelseslovens § 60. Kommunale samarbejder, der alene indeholder delegation fra en eller flere kommuner til en anden kommune, er således ikke omfattet af kommunestyrelseslovens § 60.

De kommunale fællesskaber er selvstændige, offentligretlige organer og er en del af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a., at de forvaltningsretlige principper og regler, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven, finder direkte anvendelse på fællesskaberne og deres virksomhed.

Tilsynet med kommunale fællesskaber er – på samme måde som tilsynet med kommunerne - rettet mod den virksomhed, for hvilken fællesskabets styrelsesorgan er den øverst ansvarlige, dvs. den virksomhed, der udøves på det ledende organs vegne. Derfor skal eventuelle sanktioner i sager vedrørende kommunale fællesskaber rettes mod fællesskabets styrelsesorgan, jf. kommunestyrelsesloven § 50 a, stk. 2, sidste pkt., § 50 b, stk. 3, sidste pkt., og § 50 c, stk. 4, sidste pkt. Fastlæggelsen af hvilket organ, der er det kommunale fællesskabs styrelsesorgan, vil bero på fællesskabets vedtægter.

Når beredskaberne er organiseret som § 60-selskaber, kan kommunalbestyrelsen ikke henlægge myndighedsopgaver til beredskaberne på områder, hvor der ikke findes en eksplicit hjemmel hertil i lovgivningen. Det er således ikke i dag muligt at henlægge myndighedsopgaver, som efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de beredskaber, der er organiseret som § 60-selskaber. Dette gælder uanset, at beredskaberne inden sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber kan have varetaget disse opgaver.

Denne strukturelle ændring betyder, at der i praksis kan være en række situationer, hvor beredskaberne i deres virke som brandmyndighed, ikke har hjemmel til at håndtere akutte problemstillinger og ulovlige forhold, når det konkrete forhold er reguleret af byggeloven.

Der er i dag i beredskabslovgivningen hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge en række forvaltningsopgaver til beredskaberne, som efter lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017 (herefter beredskabsloven) tilfalder kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. henlægge brandsynsopgaven i nærmere beskrevne typer af bygninger til beredskaberne, jf. beredskabsloven § 10, stk. 2, jf. § 36. Der findes derimod ikke en hjemmel i byggeloven, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at henlægge myndighedsopgaver som f.eks. at udstede påbud, forbud eller meddele dispensation efter byggeloven til beredskaberne, såfremt de ikke er en direkte del af kommunen.

Fordi de fleste af landets lokale beredskaber ikke længere er en del af den pågældende kommune, kan de ikke agere som myndighed i tilfælde, hvor de bliver opmærksomme på ulovlige forhold efter byggeloven. Bliver et beredskab eksempelvis tilkaldt på grund af en alarm fra et brandalarmanlæg, kan beredskabet ikke på egen hånd i dag træffe afgørelse på stedet om brandsikkerhedsmæssige forhold i bygningen, der er ulovlige efter byggeloven. Hvis det f.eks. viser sig, at der er en fejl i brandalarmanlægget i en bygning, der efter bygningsreglementet er underlagt krav om et sådan anlæg, og det af byggetilladelsen fremgår, at der i bygningen skal være en funktionsdygtig brandalarm, vil beredskabet ikke på nuværende tidspunkt kunne dispensere fra dette krav efter byggeloven ved f.eks. at stille vilkår om en brandvagt, indtil brandalarmanlægget virker igen. I stedet skal der rettes henvendelse til kommunens byggesagsafdeling, som herefter træffer en afgørelse om det konkrete ulovlige forhold. At beredskabet skal kontakte kommunen i sådanne tilfælde, og ikke selv kan håndtere den ulovlige situation kan medfø-

re, at der går uhensigtsmæssigt lang tid, inden der træffes en afgørelse om det ulovlige forhold og det ulovlige forhold bringes til ophør.

2.1.2 Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet vurderer, at der er et behov for at indføre en hjemmel i byggeloven, der gør det muligt for kommunalbestyrelsen formelt at henlægge afgørelseskompetencer, der efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de lokale beredskaber. Behovet for ændringen er blevet påpeget af KL og Danske Beredskaber. De anfører, at behovet for hjemlen udspringer af sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber, der blev gennemført ultimo 2015 som et led i redningsberedskabernes strukturreform. Behovet er endvidere blevet forstærket ved overflytningen af en række reguleringsområder vedrørende drift af bygninger fra beredskabslovgivningen, hvor en mulighed for henlæggelse er hjemlet, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, til byggeloven.

Overflytningen af reguleringsområder fra beredskabslovgivningen til byggeloven blev besluttet i forbindelse med vækstpakken fra 2015 og omfatter en række krav vedrørende brandregulering af højlagre og lignende lagerbygninger, krav til driften af transportable telte og konstruktioner samt drift af bygninger, hvor der er et særligt hensyn til person sikkerheden, f.eks. hoteller m.v., plejehjem, forsamlingslokaler, undervisningslokaler, daginstitutioner, butikker og større forsamlingsstelte.

Årsagen til denne beslutning var uhensigtsmæssigheden af, at brandsikringen af en bygning blev varetaget efter to forskellige lovgivninger, hvilket gjorde byggesagsbehandlingen unødigt kompleks.

For at muliggøre denne overflytning af reguleringsområder fra beredskabslovgivningen til byggeloven blev der med lov nr. 386 af 27. april 2016 med ikrafttrædelse 1. juli 2016 indført en hjemmel i byggeloven til regulering af driftsmæssige forhold i brandmæssig henseende.

KL og Danske Beredskaber har derfor opfordret til, at der indføres en hjemmel i byggeloven, der giver de kommuner, der har oprettet et fælles beredskab i et § 60-selskab, mulighed for at henlægge en nærmere beskrevet afgørelseskompetence vedrørende brandsikkerhedsmæssige forhold til det relevante lokale beredskab. Danske Beredskaber havde på tidspunktet for overflytningen vurderet det unødvendigt med en hjemmel i byggeloven. Denne blev derfor ikke indsat samtidig med overflytningen af ovennævnte områder.

For at give kommunerne mulighed for selv at tilrettelægge sit arbejde på dette område, foreslås det, at det med en ændring af byggelovens § 16 C gøres muligt, at kommunalbestyrelsen med hjemmel i byggeloven kan henlægge nærmere definerede forvaltningsopgaver til kommunens tilknyttede beredskab.

Med henlæggelse af visse beføjelser og pligter som bygningsmyndighed til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission henvises der til beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission som defineret i henholdsvis §§ 9, stk. 2 og 10, stk. 2 i beredskabsloven. En beredskabskommission er det organ, som kommunalbestyrelsen nedsætter til at varetage den umiddelbare forvaltning af redningsberedskabet. Kommunalbestyrelsen udpeger beredskabskommissionens medlemmer, jf. beredskabsloven § 10.

Formålet med den foreslåede ændring er, at beredskabet i deres virke, når de går brandsyn eller bliver tilkaldt i deres virke på anden vis, skal kunne træffe en retlig og øjeblikkelig bindende afgørelse for at forhindre ulovlig, farlig eller uforsvarlig brug i brandsikkerhedsmæssig henseende efter byggeloven ved, på samme måde som kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed efter byggelovens § 16 C kan i dag, at nedlægge forbud eller påbud eventuelt med vilkår rettet mod ejeren eller brugeren af den ulovlige situation. Endvidere vil beredskabet kunne udstede dispensation efter byggelovens § 22.

Med forslaget til ændringen skabes der mulighed for, at beredskabet ved en brandsikkerhedsmæssig ulovlig- og risikofyldt situation kan handle på stedet. Dette forslag til ændring af beredskabets kompetence vil derfor, udover at styrke personsikkerheden, ligeledes understøtte erhvervslivets ønske om fortsat drift, da denne mulighed for henlæggelse af myndighedskompetence vil være en hensigtsmæssig og tidsbesparende fordel i praksis. Beredskabet vil i sit virke f.eks. kunne udstede en dispensation til et givent forhold med opfyldelse af særlige vilkår i stedet for at være nødt til at lukke et arrangement. Denne dispensationsvurdering vil beredskabet skulle foretage på baggrund af sin praktiske erfaring og faglige baggrund som brandmyndighed. Det kan eksempelvis være tilfældet med et telt, der er opstillet i strid med byggetilladelsen. I en sådan situation vil beredskabet med den foreslåede bestemmelse på stedet kunne tillade en fortsat midlertidig brug af det i brandsikkerhedsmæssigt henseende ulovligt opstillede telt, hvis det efter beredskabets konkrete vurdering, vil være sikkerhedsmæssigt forsvarligt, evt. ved opfyldelse af særlige vilkår eller ved udstedelse af en dispensation.

Lovforslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen med hjemmel i byggeloven bemyndiges til at henlægge visse nærmere bestemte myndighedsopgaver, der i praksis varetages af det kommunale redningsberedskab, til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission, der er nedsat efter reglerne i beredskabsloven. Der er tale om en frivillig mulighed for at henlægge en nærmere bestemt afgørelseskompetence således, at beredskabet på stedet kan træffe afgørelse om det brandsikkerhedsmæssige forhold, herunder eventuelle nødvendige vilkår for at kunne tillade den fortsatte brug af bygningen. Det er op til kommunen selv at vælge, om den vil benytte sig af denne henlæggelsesmulighed.

Såfremt kommunen vælger at udnytte denne mulighed for at henlægge myndighedskompetence til beredskaberne, skal henlæggelsen fastlægges i en skriftlig aftale parterne mellem. Aftalen skal tilføjes til beredskabernes vedtægter til den indgåede aftale om § 60-samarbejdet, hvilket er almindelig praksis ved oprettelse af § 60-selskaber.

Formålet med, at kommunalbestyrelsen og beredskabet nedskriver henlæggelsen af myndighedskompetencen i en skriftlig aftale, er blandt andet, at der i tilfælde af tvivlsspørgsmål kan findes en løsning ud fra fortolkning af den indgåede aftale. Der kan eksempelvis i konkrete tilfælde opstå tvivl om, hvad den henlagte myndighedskompetence omfatter, hvem der kan holdes ansvarlig ved udstedelse af en forkert afgørelse, foranstaltninger ved aftalens eventuelle ophør mv.

Derudover vil en skriftlig aftale om henlæggelse af den afgrænsede myndighedskompetence tjene et retssikkerhedsmæssigt hensyn i tilfælde, hvor modtageren af en konkret afgørelse måtte være i tvivl om, hvorvidt beredskabet overskrider en henlagt myndighedskompetence.

2.2 Pristalsregulering af det faste gebyr for kommunens byggesagsbehandling

2.2.1 Gældende ret

Kommunalbestyrelsen kan vælge at opkræve gebyr for behandling af byggesager. I medfør af byggelovens § 28, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen vælge at opkræve gebyr efter tidsforbrug eller opkræve et mindre, fast gebyr. Kommunerne må ikke opkræve gebyrer, der overstiger omkostningerne til byggesagsbehandlingen. Det mindre, faste gebyr er derfor ikke omkostningsdækkende. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes beslutte at lade udgifterne i forbindelse med varetagelsen af byggesagsområdet helt eller delvist finansiere gennem opkrævning af skat.

Bestemmelsen om det mindre, faste gebyr har bl.a. til formål at modvirke ufuldstændige ansøgninger om byggetilladelser og skal således understøtte, at borgere og virksomheder har incitament til at indsende så komplet et ansøgningsgrundlag til kommunen som muligt.

Hvis kommunen vælger at opkræve et mindre, fast gebyr, skal der opkræves det samme faste gebyr i alle de omfattede typer af byggesager.

Ved ændringen af byggeloven, jf. lov nr. 386 af 27. april 2016 med ikrafttræden den 1. juli 2016, blev kommunernes adgang til at opkræve et mindre, fast gebyr for småbygninger udvidet til at omfatte alle typer af byggesager, hvor der ikke samtidig opkræves gebyr efter tidsforbrug. Her fik transport-, bygnings- og boligministeren bemyndigelse til i bygningsreglementet at fastsætte nærmere regler for det mindre, faste gebyr for ansøgninger efter byggeloven, herunder at fastsætte størrelsen af det faste gebyr. For at sikre ensartethed i kommunernes gebyropkrævning blev det med lovændringen besluttet, at det fastsatte gebyr udgør et loft

for, hvor meget kommunerne må opkræve som fast gebyr, samt at det mindre, faste gebyr årligt pristalsreguleres efter Finansministeriets generelle indeks for løn- og prisstigninger.

I dag fremgår pristalsreguleringen af det mindre, faste gebyr af bemærkningerne til byggelovens § 28, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, side 7 og af vejledningsteksten til gebyrbestemmelsen som udmøntet i bygningsreglementet. Det maksimale beløb, der kan opkræves som det mindre, faste gebyr, fremgår ligeledes af bygningsreglementets gebyrbestemmelser.

I bygningsreglementet 2015, kap. 1.12, stk. 6, er loftet for det faste gebyr i dag fastsat til 1.011 kr. Som det fremgår af bemærkningerne til lovens § 28, reguleres loftet for dette fastsatte gebyr årligt efter Finansministeriets generelle indeks for løn- og prisstigninger.

2.2.2 Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering, at der ikke uden direkte lovhjemmel bør reguleres gebyrer, der ikke er omkostningsdækkende. Det foreslås derfor, at selve beløbssatsen for det mindre, faste gebyr samt pristalsreguleringen indføres direkte i byggelovens gebyrbestemmelse og dermed tydeligt fremgår.

Der er med den foreslåede ændring alene tale om henholdsvis at tydeliggøre hjemlen til årligt at pristalsregulere gebyrsatsen og at tydeliggøre det konkrete beløb, der reguleres.

På baggrund heraf foreslås det, at det i byggelovens gebyrbestemmelse indføres, at loftet for det mindre, faste gebyr reguleres en gang årligt pr. 1. januar. Ligeledes foreslås det, at selve beløbssatsen indskrives i bestemmelsen (udgør i 2018 1.038 kr.).

Der gennemføres ikke med dette lovforslag en indholdsmæssig ændring af de gældende regler for kommunernes gebyropkrævning.

2.3 Indførelse af hjemmel til at fastsætte regler om straf for overtrædelse af byggevarerforordningen

2.3.1 Gældende ret

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305 af 9. marts 2011 om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer og om ophævelse af Rådets direktiv 89/106/EØF (herefter byggevarerforordningen) fastsætter blandt andet regler om markedsføring og salg af byggevarer og om markedskontrol heraf.

Byggevarerforordningen henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (herefter forordningen om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse

med markedsføring af produkter), der fastsætter horisontale EU-regler for bl.a. markedskontrol og herunder også krav til medlemsstaterne om sanktioner for overtrædelse af EU-reglerne.

Bekendtgørelse nr. 688 af 17. juni 2013 om markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer (herefter markedskontrolbekendtgørelsen) fastsætter blandt andet, at byggevarer skal opfylde byggevarerforordningens krav til markedsføring og salg af byggevarer.

Sagsbehandling og sanktionering af markedskontrolsager sker i dag efter markedskontrolbekendtgørelsen og ikke direkte efter byggevarerforordningen, hvilket har vist sig ikke at være en hensigtsmæssig proces og fremgangsmåde, når der er tale om en forordning.

Ved overtrædelse af markedskontrolbekendtgørelsen kan der gives påbud om berigtigelse af det ulovlige forhold eller straffes med bøde.

2.3.2 Transport-, Bygnings- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved det foreslåede 2. pkt. i § 30, stk. 2, bemyndiges transport-, bygnings- og boligministeren til at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.

Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om straf for overtrædelse af bestemmelser i byggevarerforordningen vil blive udmøntet i markedskontrolbekendtgørelsen med en strafbemærkelse, der henviser direkte til byggevarerforordningen.

Modsat gældende ret vil man med den planlagte udmøntning af det foreslåede 2. pkt. kunne henvise direkte til en overtrædelse af byggevarerforordningen ved pålæggelse af straf for overtrædelse af byggevarerforordningens bestemmelser. I dag vil der ved overtrædelse af byggevarerforordningens bestemmelser blive henvist til en overtrædelse af markedskontrolbekendtgørelsen, som foreskriver, at byggevarer skal opfylde byggevarerforordningens krav til markedsføring og salg af byggevarer.

Ved overtrædelse af en bestemmelse i byggevarerforordningen, som henviser til forordningen om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter, vil man ligeledes med den planlagte udmøntning af den foreslåede ændring ikke skulle pålægge straf, med henvisning til en overtrædelse af markedskontrolbekendtgørelsen.

Fastsættelsen af regler om straf for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser vil dermed gøre det mere gen-

nemskueligt med henblik på hvilke regler der straffes for en overtrædelse.

Bemyndigelsens brede formulering skønnes hensigtsmæssig, således at der tages højde for en eventuel udstedelse af nye EU-regler på området.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udnyttelsen af hjemlen til at overføre myndighedskompetence fra kommunalbestyrelsen til beredskaberne er frivillig for kommunerne. Denne ændring vurderes derfor ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

For kommunernes gebyr for byggesagsbehandlingen er der med den foreslåede ændring alene tale om at tydeliggøre hjemlen til pristalsregulering af gebyrsatsen samt at tydeliggøre det konkrete beløb, der reguleres, hvorfor der hverken er økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslag til indførelse af hjemmel til at straffe for overtrædelse af byggevarereforordningen er af lovteknisk karakter og vil ikke betyde en ændring af anvendelsen af strafbestemmelserne i praksis.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Overførslen af myndighedskompetence til de lokale beredskaber vurderes ikke at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, da der er tale om en kodificering af gældende praksis.

For kommunernes gebyr for byggesagsbehandlingen er der med den foreslåede ændring alene tale om at tydeliggøre hjemlen til pristalsregulering af gebyrsatsen samt at tydeliggøre det konkrete beløb, der reguleres, hvorfor der hverken er økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslag til indførelse af hjemmel til at fastsætte regler om straf for overtrædelse af byggevarereforordningen er af lovteknisk karakter og vil ikke betyde en ændring af anvendelsen af strafbestemmelserne i praksis.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget bemyndiges transport-, bygnings- og boligministeren til at fastsætte regler om straf for overtrædelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305

af 9. marts 2011 om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer og om ophævelse af Rådets direktiv 89/106/EØF (byggevarereforordningen) med direkte henvisning til byggevarereforordningens bestemmelser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. december 2017 til den 10. januar 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Arkitektvirksomheder, DI Byg, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landsbyggefonden, Statsforvaltningen, Tekniq Installatørernes Organisation, Aalborg Universitet, Banedanmark, Bygherreforeningen, Danske Kloakmestre, Finanstilsynet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Miljøstyrelsen, SKAT, Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Altinex Oil Denmark A/S, Andelsboligforeningernes Fælles Repræsentation, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejdsgiverne, Astma-Allergi Danmark, BAT-Kartellet, Bips-Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM - Boligforeningernes Sammenslutning i Danmark, Brancheforeningen Danske Byggecentre, Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter, Brancheforeningen for Storkøkkenudstyr (BFS), Byggefagenes Kooperative Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskadefonden, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietet, Bygningsfredningsforeningen (BYFO), Center for Indeklima og Sundhed i Boliger, Dabyfo – Forum for Danske Bygningsmyndigheder, DANAK, Dancert – Teknologisk Institut, Danmark Tekniske Universitet, Institut for Byggeri og Anlæg, Danmarks Lejerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Forening for Automatforplejning (DAFA), Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Solvarme Forening, Dansk Standard, Dansk Varme Service, DVS, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA, Datatilsynet, Debra - Energibranchen, Den Danske Landinspektørforening, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Det Økologiske Råd, DI Digital, DI Energibranchen, DI Fødevarer, DI Handel, DI Videnrådgiverne, DONG Energy, E. On Denmark A/S, Ejendomsforeningen Danmark, Energi- og Olieforum, Energiforum Danmark, Energiservice A/S, Energitjenesten, Erhvervslejernes Landsorganisation, ETA Danmark A/S, Eurofins, FABA, FEHA, Finans Danmark, Forbrugerrådet TÆNK, Forbundet Arkitekter og Designere, Forbundet Træ- Industri-Byg i Danmark (3F), FORCE Technology, Foreningen af Danske Kraftvarmemærker, Foreningen af Slutbrugere af Energi, Forsikring og Pension, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FSR Danske Revisorer, Glasindustrien, God Adgang,

Grundfos, HE-sekretariatet, HMN Naturgas, Hofor, Horesta, Hovedstadens Beredskab, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen Danmark, Konstruktørforeningen, KTC - Kommunalteknisk Chefforening, Københavns Erhvervsakademi, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Bygning og Landskabskultur, Lejernes Landsorganisation, LO, Maskinmestrenes Foreningen, Molio – Byggeriets Videncenter, NGF Nature Energy, Parcelhusejernes Landsforening, Plan Energi, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Realdania, Rørforeningen, SBS Byfornyelsesselskabet, Seges, SikkerhedsBranchen, Skorstensfejerlauget, Statens Byggeforskningsinstitut, Statikeranerkendelsesudvalget, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjyl-

land, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland, Statsforvaltningen Syddanmark, Stålcentrum, SYD Energi, Syddansk Universitet, Teknologisk Institut, Træinformation, Uafhængige Bygningssagkyndige og Energikonsulenter, Varmepumpefabrikantforeningen, VELTEK, Vindmølleindustrien, Vinduesindustrien, Aarhus Universitet, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Bygningsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Energiklagenævnet, Energinet.dk, Energistyrelsen, Energitilsynet, Erhvervsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Ligestillingsafdelingen, Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Naturstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen, Slots- og Kulturstyrelsen, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Sundhedsstyrelsen.

9. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	Ingen
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det er kommunalbestyrelsen, der som bygningsmyndighed efter byggelovens § 16 C, udsteder byggetilladelser og dispensationer efter byggelovens § 16 C og § 22, ligesom det er kommunalbestyrelsen, der påser, at byggelovgivningen overholdes, og som udsteder påbud eller forbud ved ulovlige forhold efter byggeloven.

De fleste lokale beredskaber er i dag organiseret i såkaldte § 60-selskaber. Et § 60-selskab er et samarbejde mellem kommuner, som medfører en indskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelsers beføjelser. For uddybning af reguleringen af § 60-selskaber henvises til afsnit 2.1.1.

Der gælder som udgangspunkt ikke nogen begrænsninger med hensyn til, hvilke kommunale opgaver og hvilken kompetence kommunalbestyrelser kan tillægge kommunale fællesskaber, medmindre andet følger af lovgivningen. For så vidt angår myndighedsudøvelse, dvs. den virksomhed, der består i at regulere borgernes retsforhold, typisk i form af meddelelse af forbud, påbud og tilladelser, kræves som udgangspunkt hjemmel i lovgivningen for, at myndighedsudøvelse kan overføres til et kommunalt fællesskab.

Beredskaber, der er organiseret i sådanne § 60-selskaber, er ikke en direkte del af kommunen. Når beredskaberne er organiseret som § 60-selskaber, kan kommunalbestyrelsen ikke henlægge myndighedsopgaver til beredskaberne på områder, hvor der ikke findes en eksplicit hjemmel hertil i lovgivningen. Det er således ikke i dag muligt at henlægge myndighedsopgaver, som efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til beredskaberne.

Det betyder, at der i praksis kan være en række situationer, hvor beredskaberne i deres virke som brandmyndighed,

ikke har hjemmel til at håndtere akutte problemstillinger og ulovlige forhold, når det konkrete forhold er reguleret af byggeloven.

Der er i dag i beredskabslovgivningen hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge en række forvaltningsopgaver til beredskaberne, som efter beredskabsloven tilfalder kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. henlægge brandsynsopgaven i nærmere beskrevne typer af bygninger til beredskaberne. Der findes derimod ikke en hjemmel i byggeloven, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at henlægge myndighedsopgaver som f.eks. at udstede påbud, forbud eller meddele dispensation efter byggeloven til beredskaberne, såfremt de ikke er en direkte del af kommunen.

Idet mange af landets lokale beredskaber ikke er en del af den pågældende kommune, kan de ikke agere som myndighed i tilfælde, hvor de bliver opmærksomme på ulovlige forhold efter byggeloven. Bliver et beredskab eksempelvis tilkaldt på grund af en alarm fra et brandalarmanlæg, kan beredskabet ikke på egen hånd i dag træffe afgørelse på stedet om brandsikkerhedsmæssige forhold i bygningen, der er ulovlige efter byggeloven. Hvis det f.eks. viser sig, at der er en fejl på brandalarmanlægget, og hvis der i medfør af byggetilladelsen er krav om en funktionsdygtig brandalarm, vil beredskabet ikke som reglerne er i dag kunne dispensere fra dette krav, ved f.eks. at stille krav om en brandvagt indtil brandalarmanlægget virker igen. I stedet skal der rettes henvendelse til kommunens byggesagsafdeling, som herefter træffer en afgørelse om det konkrete ulovlige forhold. At beredskabet skal kontakte kommunen i sådanne tilfælde, og ikke selv kan håndtere den ulovlige situation kan medføre, at der går uhensigtsmæssigt lang tid, inden der træffes en afgørelse om det ulovlige forhold og det ulovlige forhold bringes til ophør.

Kravene til opgavebestemmelser i § 60-selskaber og muligheden for senere at udvide opgaveporteføljen samt spørgsmål om ændringer af vedtægterne for sådanne samarbejder, er nærmere omtalt i Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 10464 af 7. april 2016 om kommunale fællesskaber afsnit 6.2, 6.3 og 12.1.

Med den foreslåede indførelse af *stk. 6*, indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelser om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter denne lov, og hvor der er en konkret risiko for personskade.

Kommunalbestyrelsen, som er bygningsmyndighed efter byggeloven, får med ændringen mulighed for ved brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor den ulovlige brug af en bygning efter byggelovens § 2, udgør en konkret risiko for personskade, at henlægge de af kommunalbestyrelsens beføjelser og pligter, der er nødvendige for på stedet at træffe afgørelse om de brandsikkerhedsmæssige forhold, herunder de nødvendige vilkår for at kunne tillade den fortsatte brug af bygningen, til beredskabskommissionen, jf. beredskabslo-

vens § 9, stk. 2, eller til den fælles beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2.

Ved brandsikkerhedsmæssige forhold skal der i den foreslåede bestemmelse forstås forhold vedrørende forebyggelse og begrænsning af brand, der er reguleret i bygningsreglementet. Disse regler varetager byggelovens grundlæggende formål om at sikre tilfredsstillende tryghed i byggeri i brandmæssig henseende, jf. byggelovens § 1, stk. 1.

Et ulovligt forhold efter byggeloven er forhold, der er i strid med den byggetilladelse, der er gældende for den pågældende bygning, eller hvor der ikke er givet en byggetilladelse til et forhold, der ellers i medfør af byggeloven, er underlagt krav om en sådan tilladelse.

Konkret risiko for personskade skal i den foreslåede ændring forstås som en risiko for, at personer, der opholder sig i eller ved en bygning på grund af et konkret ulovligt forhold vil kunne komme til skade, hvis der opstår en brand.

Såfremt kommunalbestyrelsen vælger at udnytte denne mulighed for at henlægge kompetence, kan beredskaberne efter skriftligt indgået aftale parterne imellem, tillægges kompetence til at forvalte den i aftalen definerede afgørelsesvirksomhed, der henhører under kommunalbestyrelsens kompetence som bygningsmyndighed. Kommunalbestyrelsen kan alene henlægge myndighedskompetencen til et § 60-selskab, som kommunalbestyrelsen selv deltager i.

Ændringsforslagets formål er at skabe større fleksibilitet i forhold til på hvilke tidspunkter, der kan træffes afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold samt at nedbringe sagsbehandlingstiden heraf. Med denne ændring kan de lokale beredskaber for at forhindre ulovlig, farlig og uforsvarlig brug af en bygning efter byggelovens § 2 i brandsikkerhedsmæssig henseende tildeles kompetence til i deres virke at kunne træffe en retlig og øjeblikkelig bindende afgørelse.

Ændringen skal give kommunalbestyrelsen mulighed for at henlægge opgaver ved brandsikkerhedsmæssige forhold, som er reguleret af byggeloven, til den fælles beredskabskommission i situationer, som kommunalbestyrelsen på forhånd i den skriftlige aftale om henlæggelsen har vurderet, bør kunne håndteres af det lokale beredskab som led i dets øvrige virke. Vurderer kommunalbestyrelsen eksempelvis, at det lokale beredskab uden for byggesagskontorets åbningstid bør kunne træffe afgørelse i tilfælde, hvor brugen af en bygning eller et arrangement i brandsikkerhedsmæssig henseende udgør en konkret personsikkerhedsmæssig risiko efter byggeloven, kan kommunalbestyrelsen vælge at tillægge det lokale beredskab kompetence til at træffe afgørelse i dets virke. Beredskabet vil herefter eksempelvis kunne give dispensation til at bibeholde et ulovligt etableret forhold ved at tillade den fortsatte brug af den pågældende bygning eller det pågældende arrangement i en i dispensationen nævnt begrænset periode, hvis det efter beredskabets konkrete vurdering på stedet vil være brandsikkerhedsmæssigt forsvarligt, og om nødvendigt ved opfyldelse af nærmere angivne vilkår. Udnyttes en meddelt dispensation, er de opstillede vilkår bindende i den omfattede periode.

Den overførte afgørelseskompetence kan omfatte tilfælde, hvor et ulovligt brandsikkerhedsmæssigt forhold af beredskabet i deres virke som brandmyndighed vurderes til at udgøre en konkret risiko for personskade ved fortsat brug af en given bygning, et festival-, salgs- eller campingområde eller en transportabel konstruktion omfattet af byggeloven og bygningsreglementet. I disse særlige situationer, hvor det er nødvendigt med øjeblikkelig indgriben, vil beredskabet på stedet kunne udstede forbud om øjeblikkeligt ophør af en konkret ulovlig brug efter byggeloven.

Ændringsforslaget har ydermere til hensigt at skabe mulighed for, at de lokale beredskaber kan få tildelt kompetence til at godkende en brug eller en fortsat brug af en ellers ulovlig bygning, en transportabel konstruktion eller et festival-, salgs- eller campingområde omfattet af byggeloven, hvis beredskabet vurderer, at brugen er forsvarlig i brandsikkerhedsmæssig forstand. I en sådan situation kan beredskabet give påbud om efterlevelse af vilkår for at sikre en brandsikkerhedsmæssig forsvarlig brug.

Denne godkendelse kan alene gives, såfremt de konkrete omstændigheder medfører, at der ikke er blevet eller kan blive foretaget en egentlig byggesagsbehandling af kommunalbestyrelsen, inden konstruktionen eller området skal bruges, ligesom denne godkendelse efter byggeloven til den midlertidige fortsatte brug alene kan gives, såfremt beredskabet konkret vurderer, at helt særlige omstændigheder kræver det, samt brugen efter byggeloven i den i godkendelsen definerede midlertidige periode vil være forsvarlig i brandsikkerhedsmæssig henseende. Af denne godkendelse skal det fremgå, hvor lang tid beredskabets godkendelse til brugen af bygningen gælder, ligesom eventuelle vilkår også skal fremgå heraf.

Kompetencen til at kunne godkende en midlertidig brug vil også betyde, at beredskabet får mulighed for efter en konkret vurdering at give en betinget godkendelse frem for at nedlægge totalt forbud mod afholdelsen af et givent arrangement eller brugen af en bygning. Denne mulighed skal ikke ses som alternativ til den traditionelle byggesagsbehandling, som fortsat foretages af kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed efter byggeloven. I tilfælde, hvor beredskabet har givet en godkendelse, som den i eksemplet oven over anførte, og hvor brugen af den pågældende plads eller konstruktion skal fortsætte over en periode, hvori der med rimelighed kan forventes, at der reelt vil kunne gennemføres en egentlig byggesagsbehandling, vil der fortsat skulle søges om byggetilladelse hos kommunalbestyrelsen efter byggelovens gældende regler. Her vil beredskabet ikke kunne påtage sig en rolle som afgørelsesmyndighed i brandsikkerhedsmæssig henseende, eftersom situationen ikke kræver øjeblikkelig handling. Ændringsforslaget skal samtidig muliggøre, at kommunalbestyrelsen kan tildele det lokale beredskab kompetence inden for rammerne af den skriftlige aftale til i konkrete tilfælde at dispensere fra en eksisterende byggetilladelse, for så vidt angår de brandsikkerhedsmæssige forhold i en bygning eller transportabel konstruktion, såfremt beredskabet vurderer, at en dispensation

efter byggeloven vil være brandsikkerhedsmæssigt forsvarlig.

Dette kan eksempelvis være aktuelt i en situation, hvor et brandalarmanlæg på et hospital afgiver en fejllarm til beredskabet, og hvor beredskabet ved ankomst til hospitalet konstaterer, at anlægget ikke fungerer korrekt og ikke umiddelbart kan reetableres. I sådan en situation kan beredskabet i dag være tvunget til helt at forbyde den videre brug af hospitalet, jf. § 13 i bekendtgørelsen nr. 1000 af 29. juni 2016 om brandsyn, såfremt kommunalbestyrelsen ikke inden for et kort tidsrum kan udstede en dispensation fra den eksisterende byggetilladelse vedrørende de brandsikkerhedsmæssige forhold. Med den foreslåede nye hjemmel vil beredskabet herefter kunne tildeles kompetence til eksempelvis at godkende den fortsatte brug af hospitalet under betingelse af, at det på anden måde sikres, f.eks. ved indsættelse af en brandvagt, at den fortsatte brug af bygningen er brandsikkerhedsmæssig forsvarlig efter byggeloven.

Et andet eksempel på, at beredskabet efter at have fået tildelt den foreslåede kompetence vil kunne udstede en dispensation til fortsat brug af en bygning, er situationen, hvor beredskabet kort forinden opstart af en tilladt festival, på stedet bliver opmærksom på, at den til arrangementet udstedte byggetilladelse ikke er overholdt. Her vil beredskabet fremadrettet have hjemmel til på stedet at dispensere fra de brandsikkerhedsmæssige krav i byggetilladelsen, hvis de ulovlige forhold efter beredskabets konkrete vurdering fortsat anses for at være brandsikkerhedsmæssigt forsvarlige, eller såfremt et brandsikkerhedsmæssigt forsvarligt niveau vil kunne opnås på anden vis.

En anden situation, hvor beredskabet med den foreslåede ændring vil kunne udstede dispensation til fortsat brug af en bygning, er situationen med en sammenbrændt skorsten, og hvor den fortsatte brug af bygningen vil udgøre en konkret brandfare. I et sådan tilfælde vil beredskabet med den foreslåede hjemmel efter en konkret og brandmæssig faglig vurdering kunne beslutte at give dispensation til fortsat brug af bygningen under betingelse af, at den sammenbrændte skorsten ikke må anvendes.

Den foreslåede ændring har til hensigt at afhjælpe en række praktiske udfordringer, som kommunerne og de lokale beredskaber oplever, når beredskaberne i deres daglige virke bliver konfronteret med brandsikkerhedsmæssigt ulovlige situationer, hvor der er behov for øjeblikkeligt at kunne træffe afgørelser om forhold, der er reguleret af byggeloven. I praksis vil ændringen betyde, at der ikke skal ventes på en afgørelse fra kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed, men at beredskaberne på stedet vil kunne træffe afgørelser, for så vidt angår de brandsikkerhedsmæssige forhold efter byggeloven. Det betyder, at der kan træffes afgørelser i konkrete situationer, selv om kommunens byggesagsafdeling ikke kan kontaktes. Samtidig vil dette forslag til ændring sikre, at den praksis, der har været opbygget i kommunerne med at tildele beredskaberne denne type af opgaver, vil kunne videreføres samtidig med, at der fortsat er fokus på brandsikkerheden i den enkelte bygning.

Beredskabet vil ved udøvelse af de henlagte kompetencer skulle leve op til de almindeligt gældende forvaltningsretlige regler og principper for offentlige myndigheders afgørelsesvirksomhed, herunder reglerne for skriftlig afgørelse, partshøring, begrundelse, klagevejledning, god forvaltnings-skik, proportionalitetsprincippet mv., hvorfor en aftale om overførsel af myndighedskompetencer skal udfærdiges skriftligt. Beredskabet udøver myndighedsudøvelse i form af afgørelsesvirksomhed på kommunalbestyrelsens vegne. Klage over beredskabets afgørelse følger af byggelovens §§ 23, 24 og 25 på samme måde som ved klager over kommunalbestyrelsens afgørelser.

Der foretages med denne ændring ikke nogen ændring af kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse som bygningsmyndighed efter byggeloven.

Med den foreslåede indførelse af *stk. 7* anføres det, at beføjelser og pligter kun kan henlægges, hvis kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv indenfor et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Muligheden for kommunalbestyrelsen til at overføre kompetence jf. det foreslåede *stk. 6*, afgrænses nærmere i det foreslåede *stk. 7*, som anfører, at muligheden for at henlægge kompetencer alene er rettet mod situationer, hvor beredskabet i dets virke bliver opmærksom på det ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold, og hvor kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet har vurderet, at den ikke selv indenfor et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

I kommunalbestyrelsens vurdering af, hvad der vil være et rimeligt tidsrum, vil hensyn til personsikkerheden samt hensyn til muligheden for fortsat brug af en bygning eller arrangement være relevante kriterier. I forbindelse med kommunalbestyrelsens vurdering af, hvad der vil være et rimeligt tidsrum, bør der udarbejdes en overordnet beskrivelse af, hvornår der er tale om forhold, der udgør en konkret risiko for personskade. Der bør derudover udarbejdes en overordnet beskrivelse af, i hvilke situationer hensynet til muligheden for fortsat brug af bygningen eller arrangementet kan retfærdiggøre, at beredskabet i dets virke kan træffe afgørelse om det konkrete ulovlige forhold efter byggeloven på stedet.

Den foreslåede ændring giver ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge afgørelseskompetence i den traditionelle byggesagsbehandling til beredskaberne. Denne del af byggesagen henhører fortsat under kommunalbestyrelsens kompetence. Beredskabet kan derfor ikke træffe afgørelser i den generelle byggesagsbehandling, heller ikke selvom dele af byggesagsbehandlingen vedrører brandsikkerhedsmæssige eller indsatsaktiske forhold. Byggesagsbehandlingen henhører fortsat alene under kommunalbestyrelsens kompetence som bygningsmyndighed og kan ikke med dette forslag til lovændring henlægges.

En lovligt opført bygning eller et arrangement, som bruges i henhold til den meddelte byggetilladelse, kan beredskabet ikke med denne kompetencehenlæggelse erklære

ulovlig. Det er alene ved de nævnte ulovlige og farlige brandsikkerhedsmæssige forhold, at beredskabet i dets virke kan træffe afgørelse. Disse afgørelser kan beredskabet alene træffe i situationer, hvorom det i aftalen om kompetencehenlæggelsen fremgår, at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne træffe afgørelse om det brandsikkerhedsmæssige forhold inden for rimelig tid. Beredskabet kan alene træffe disse afgørelser på vegne af kommunalbestyrelsen, såfremt den konkrete situation er omfattet af aftalen om henlæggelse af kompetencer.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet foreslår med *stk. 8*, at kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter, skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil. Ansvarsfordelingen mellem aftaleparterne, samt hvilke beføjelser og pligter, der henlægges, skal fremgå af vedtægterne. Henlæggelsen af myndighedskompetence skal således fremgå af en skriftlig aftale, der udarbejdes af de deltagende parter i samarbejdet. Denne aftale kan enten gøres til en del af vedtægterne for samarbejdet for det pågældende § 60-selskab, dvs. udgøre en vedtægtsændring for samarbejdet, der skal godkendes af de deltagende kommunalbestyrelser eller være et bilag hertil, hvis henlæggelsen af de pågældende opgaver allerede er hjemlet i vedtægterne for samarbejdet.

Reglerne for kommunernes styre fremgår som udgangspunkt af lovbekendtgørelse nr. 2 af 4. januar 2018 (kommunestyrelsesloven). Her fremgår det, at aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre en indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelser beføjelser efter kommunestyrelsesloven, kræver godkendelse fra Ankestyrelsen, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen.

De fælleskommunale redningsberedskaber udarbejder derfor i dag enten vedtægter eller aftaler om samarbejde (samordningsaftaler) som grundlag for denne godkendelse. Den skriftlige overførsel af kompetencer efter den foreslåede § 16 C, *stk. 7*, skal fremadrettet fremgå af disse vedtægter eller samordningsaftaler, så overførslen af kompetencer fremgår af beredskabernes vedtægter, og så redningsberedskabernes opgavebeskrivelse er samlet ét sted. Herved godkendes overførslen af kompetencer samtidig af den kommunale tilsynsmyndighed. En sådan aftale om samarbejde kan ophæves, såfremt deltagerne er enige herom samt efter en deltagers anmodning, når Ankestyrelsen finder rimelig grund dertil. Vilkårene for aftalens ophævelse skal godkendes af Ankestyrelsen og skal fastsættes af denne i tilfælde af uenighed mellem deltagerne.

Der skal gøres opmærksom på økonomi-, og indenrigsministeren den 8. november 2017 fremsatte lovforslag nr. L 78 om ændring af lov kommuners styrelse og forskellige andre love (ophævelse af godkendelseskravet for små kommunale fællesskaber), der efter sit indhold skal træde i kraft den 1. juli 2018. Lovforslaget foreslår ophævelse af kravet om Ankestyrelsens godkendelse for kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommuners styrelse, der overholder revisorlovens kriterier for at være små virksomheder. Det nævnte lovforslag vil også fritage kommunale fællesskaber på be-

redskabsområdet, der opfylder de økonomiske kriterier, der følger af lovforslaget, for Ankestyrelsens godkendelse.

Hvad en aftale om henlæggelse af myndighedskompetence, som efter dette lovforslag, skal indeholde, fremgår dog ikke af kommunestyrelsesloven. Det skal fremgå klart af vedtægterne for et samarbejde efter § 60 i lov om kommunernes styrelse, hvilke opgaver samarbejdet skal varetage.

Som minimum bør aftalen indeholde datomærkning, en angivelse af aftaleparterne og en ansvarsfordeling aftaleparterne imellem samt en klar angivelse af, hvilke af de med lovforslaget angivne myndighedskompetencer, der med aftalen henlægges. I aftalen skal de situationer, som kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet har vurderet, at beredskabet bør varetage rollen som bygningsmyndighed med hensyn til brandsikkerhedsmæssige forhold, fremgå. Beredskabet vil eksempelvis kunne tillægges kompetence til, uden for kommunens åbningstid i forbindelse med deres virke, at kunne træffe afgørelse om de brandsikkerhedsmæssige forhold, f.eks. for at muliggøre fortsat brug af en bygning, eller f.eks. ved et arrangementsbrandsyn umiddelbart inden arrangementets opstart. Kravet om klarhed over, hvilke opgaver beredskabet får beføjelse til at varetage, betyder ikke nødvendigvis, at alle dele af opgaverne skal være detaljeret beskrevet i aftalen. Det skal til enhver tid ud fra en fortolkning af aftalens ordlyd være muligt at afgøre, hvilke konkrete opgaver der kan varetages af det fælles beredskab samt i hvilke situationer.

Til nr. 2

Kommunalbestyrelsen kan efter byggelovens § 28, stk. 1, vælge at opkræve gebyr for dens byggesagsbehandling efter tidsforbrug, eller den kan vælge at opkræve et mindre, fast gebyr. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes beslutte at lade udgifterne i forbindelse med varetagelsen af byggesagsområdet finansiere gennem opkrævning af skat. Kommunerne må dog ikke opkræve gebyrer, der overstiger omkostningerne til byggesagsbehandlingen. Det mindre, faste gebyr er ikke omkostningsdækkende.

Hvis kommunen vælger at opkræve et mindre, fast gebyr, skal der opkræves det samme faste gebyr i alle de omfattede typer af byggesager. Det fastsatte beløb for det faste, mindre gebyr er et loft for, hvor meget kommunerne må opkræve som fast gebyr, og beløbet pristalsreguleres årligt efter Finansministeriets generelle indeks for løn- og prisstigninger.

I dag fremgår pristalsreguleringen af det mindre, faste gebyr af bemærkningerne til byggelovens § 28, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, side 7 og af vejledningsteksten til gebyrbestemmelsen som udmøntet i bygningsreglementet. Det maksimale beløb, der kan opkræves som det mindre, faste gebyr, fremgår ligeledes af bygningsreglementets gebyrbestemmelser. I bygningsreglementet kap. 1.12, stk. 6, er loftet for det faste gebyr i dag fastsat til 1.011 kr. Som det fremgår af bemærkningerne til lovens § 28, reguleres loftet for dette fastsatte gebyr årligt efter Finansministeriets generelle indeks for løn- og prisstigninger.

Der henvises til afsnit 2.2.1 for uddybende redegørelse af de gældende gebyrregler efter byggeloven.

Med den foreslåede affattelse af § 28, stk. 5, udgør det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, maksimalt 1.038 kr. Med denne ændring fastlægges det, at loftet for det mindre, faste gebyr udgør 1.038 kr. i år 2018, som kommunalbestyrelsen efter byggelovens § 28, stk. 1, kan opkræve for dens byggesagsbehandling, indskrives som en direkte del af byggelovens gebyrbestemmelse.

Med den foreslåede ændring tydeliggøres den konkrete gebyrsats, og der gennemføres dermed ikke en indholdsmæssig ændring af de gældende regler for kommunernes gebyropkrævning med dette lovforslag.

Til nr. 3

For en redegørelse af de i øvrigt gældende gebyrregler efter byggeloven henvises til afsnit 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Pristalsreguleringen af det mindre, faste gebyr, som kommunalbestyrelsen kan vælge at opkræve for byggesagsbehandlingen, fremgår i dag af bemærkningerne til byggelovens § 28, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, side 7 og af vejledningsteksten til gebyrbestemmelsen som udmøntet i bygningsreglementet. Det maksimale beløb, der kan opkræves som det mindre, faste gebyr, fremgår ligeledes af bygningsreglementets gebyrbestemmelser.

I bygningsreglementet 2015, kap. 1.12, stk. 6, er loftet for det faste gebyr fastsat til 1.011 kr. Som det fremgår af bemærkningerne til lovens § 28, reguleres loftet for dette fastsatte gebyr årligt efter Finansministeriets generelle indeks for løn- og prisstigninger.

Med den foreslåede stk. 6, fastsættes det, at det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med den sats for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet. Transport-, bygnings- og boligministeren offentliggør årligt det regulerede beløb.

Transport-, bygnings-, og boligministeren offentliggør årligt det regulerede beløb i bekendtgørelse om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens gebyrer på byggeområdet, som der i § 39, stk. 8, i bekendtgørelse nr. 1615 af 13. december 2017 om bygningsreglementet, henvises til.

Ved dette forslag til ændring ændres der ikke indholdsmæssigt i kommunalbestyrelsens mulighed for at opkræve gebyr for dens behandling af ansøgninger efter denne lov. Der er alene tale om at præcisere hjemlen til årligt at pristalsregulere gebyrsatsen.

Med det foreslåede stk. 7, kan transport-, bygnings- og boligministeren fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyr for kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger i henhold til denne lov.

Det foreslåede stk. 7 har samme ordlyd som det gældende stk. 5. Bestemmelsen flyttes som følge af den foreslåede nyaffattelse af stk. 5

Med bemyndigelsen har transport-, og bygnings- og boligministeren adgang til at fastsætte nærmere regler for opkrævning af gebyrer i forbindelse med kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger om byggetilladelse efter lovens § 16, stk. 1, jf. § 2. Endvidere har transport-, og byg-

nings- og boligministeren adgang til at fastsætte størrelsen på det mindre, faste gebyr, der kan opkræves efter § 28, stk. 1.

Til nr. 4

Efter markedskontrolbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 3, jf. bekendtgørelse nr. 688 af 17. juni 2013 om markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer skal byggevarer opfylde byggevareforordningens krav til markedsføring og salg af byggevarer. Det fremgår endvidere af markedskontrolbekendtgørelsen, at overtrædelser af §§ 3-6 i bekendtgørelsen kan straffes med bøde.

Med den gældende regulering skal der derfor, ved pålæggelse af straf for overtrædelse af byggevareforordningens bestemmelser, henvises til markedskontrolbekendtgørelsen, som bestemmer at reglerne i byggevareforordningen skal overholdes. Der kan således alene straffes for overtrædelse af markedskontrolbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 3, som henviser til byggevareforordningens bestemmelser. I praksis straffes der oftest for overtrædelse af dennes bestemmelser. Der er i dag ikke en direkte hjemmel til at kunne straffe for overtrædelse af byggevareforordningen, herunder de bestemmelser i byggevareforordningen som henviser til forordningen om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter.

Ved det foreslåede 2. pkt. i § 30, stk. 2, bemyndiges transport-, bygnings- og boligministeren til at fastsætte regler om straf af bøde for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.

Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om straf for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser vil for tiden blive udmøntet i markedskontrolbekendtgørelsen med en strafbestemmelse, der henviser direkte til byggevareforordningen.

Der henvises til afsnit 2.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018.

Lovforslaget kan ikke sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da bygge-loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 34.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 16 C.

Stk. 2-6

Stk. 6.

1. I § 16 C, indsættes som nye stykker:

»Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelser om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter denne lov, og der er en konkret risiko for personskade.

Stk. 7. Beføjelser og pligter kan alene henlægges, såfremt kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter, skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil. Ansvarsfordelingen mellem aftalparterne, samt hvilke beføjelser og pligter, der henlægges, skal fremgå af vedtægterne. «

Stk. 6. bliver herefter stk. 9.

§ 28.

Stk. 2-5

Stk. 5. Transport- og bygningsministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyrer, herunder fastsætte størrelsen af det mindre, faste gebyr efter stk. 1, for kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger i henhold til loven.

2. § 28, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, udgør maksimalt 1.038 kr.«

3. I § 28, indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Det mindre, faste gebyr, jf. stk. 1, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med den sats for det generelle pris- og lønindeks, der er fastsat af Finansministeriet. Transport-, bygnings- og boligministeren offentliggør årligt det regulerede beløb.

Stk. 7. Transport-, bygnings- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om opkrævning af gebyr for kommunalbestyrelsens behandling af ansøgninger i henhold til denne lov.«

§ 30.

Stk. 2. I de bestemmelser, der udfærdiges af transport- og bygningsministeren i medfør af loven, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

4. I § 30, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»Transport-, bygnings- og boligministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser om straf af bøde for overtrædelse af De Europæiske Fællesskabers forordninger og direktiver om byggevarer og om bygningers energiforhold og lignende bygningsrelaterede bestemmelser.«